

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

**Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от
държавния бюджет на Република България**

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран
план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен
ареал”

Визия за развитие на град Тутракан до 2020 г.

**Проект „Изготвяне на интегриран план за градско
възстановяване и развитие на град Тутракан, като
център на агломерационен ареал ”**

**Изпълнител Обединение „Устойчиво развитие за
Тутракан ” ДЗЗД**

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013 по проект
„Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан,
като център на агломерационен ареал”, финансиран по Оперативна програма
„Регионално развитие” 2007-2013 г.

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

Съдържание

I.	Проучване и анализ на каскадиране, синхрон и обвързване на стратегически документи на европейско, национално, регионално, областно и общинско ниво	3
1.	Анализ на стратегическите документи на община Тутракан и приоритетите ѝ по секторни политики.....	3
2.	Идентифициране на ключови цели на европейско, национално, регионално и областно ниво..	7
II.	ПРЕГЛЕД И СИНХРОНИЗИРАНЕ С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ	10
1.	Обобщени резултати от изготвения анализ за целите на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, обобщени в SWOT анализ	10
2.	Фактори, които допринасят за устойчивото развитие на град Тутракан	12
III.	ИЗГОТВЯНЕ НА ВИЗИЯ	12

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

I. Проучване и анализ на каскадиране, синхрон и обвързване на стратегически документи на европейско, национално, регионално, областно и общинско ниво

Документът е изготвен като част от проекта „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“ и цели изготвянето на Визия за развитие на града - „Тутракан 2020“.

Визията за развитие на града е представата на общината и нейните граждани за това как биха желали той да изглежда към 2020 г. като се поставя акцент върху важните в тази посока сектори от икономиката и обществото. Документът за Визията прави пряка връзка и с пространственото развитие на град Тутракан, разгледано подробно в икономическо-социалния анализ за ИПГВР. Като допълнение и за постигане на по-голяма обективност Изпълнителят е извършил и анкетно онлайн проучване сред жителите на града за установяване на препоръки и потенциални възможности за развитие.

1. Анализ на стратегическите документи на община Тутракан и приоритетите ѝ по секторни политики

ИПГВР на град Тутракан залага основата за постигането на синергичен ефект вследствие реализацията на заложените в него политики и проекти, които ще имат ефект на надобщинско ниво, като подобрят средата и условията и на общинско и областно равнище. Също така се очаква да бъде регистрирано и влияние върху стратегическите документи, които предстои да бъдат изработени.

Общи (междусекторни) стратегически документи на община Тутракан

Общинският план за развитие на Община Тутракан 2014-2020 г. от своя страна предлага като стратегически цели:

- Стратегическа цел 1: Насърчаване развитието на местната икономика;
- Стратегическа цел 2: Повишаване на жизнения стандарт, подкрепа на заетостта и възможностите за обучение;
- Стратегическа цел 3: Обновяване на средата за живот и качеството на публичните услуги;
- Стратегическа цел 4: Повишаване на капацитета за управление и развитие на трансгранично сътрудничество.

Освен че прилага и създава условия според функциите и предназначението на ИПГВР и спецификата на градските условия на Тутракан за реализиране на целите на ОПР 2014-2020 г., ИПГВР надгражда осъществяваните досега проекти, подкрепящи реализирането на тези цели. Освен това ИПГВР и ОПР съвместно кореспондират с целите и възможностите за финансиране, които предоставят оперативните програми за периода 2014-2020 г.

Секторни политики:

Стратегия за развитие на образованието в община Тутракан до 2013 г.

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

Стратегията за развитие на образованието си поставя за водеща цел дефиниране на насоки за развитие на системата на общинското образование до 2013 г. и осигуряване образователни промени в училищата и детските градини в община Тутракан, гарантиращи високо качество на образователно-възпитателния процес, съизмерим с държавните образователни изисквания и европейските измерения.

Документът констатира слабостите в системата понастоящем и прави изводи за необходимото развитие. Установява се необходимост от реакция от страна на системата на образованието към негативните демографски тенденции, съобразяване на образователното съдържание с потребностите на социално-икономическата среда, необходимост от осигуряване на допълнително финансиране (държавния бюджет за делегирани дейности е недостатъчен), необходимост от търсене на ПЧП и кандидатстване по проекти за финансиране на образователните дейности в общината.

Основните цели в това отношение, което документа залага са:

- Равен достъп до образование;
- Качествено образование – максимално развитие на заложите на всяко дете и възможност за социална интеграция;
- Създаване на условия за промяна в структурата на средното образование в община Тутракан след приемане на новия Закон за народната просвета;
- Утвърждаване на СОУ „Йордан Йовков“ – Тутракан като ефективно средно общообразователно училище с профилирани паралелки.

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Тутракан за 2014 година определя като свои приоритети:

- Насърчаване и подкрепа на читалищата в Община Тутракан за осъществяване на основните им дейности и приложението на съвременни форми на работа придаващи съвременна визия на читалищната дейност.
- Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери.
- Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база.

Програмата за развитие на физическото възпитание, спорта и социалния туризъм в община Тутракан 2010-2013 г. предвижда следните приоритети за развитие на спорта в община Тутракан:

- Спорт за всички;
- „Спортни обекти и съоръжения“ – в общите градоустройствени планове на населените места се определят зони за практикуване на спорт и отдих в зависимост от

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

демографското състояние на населението, природните дадености и местните традиции;

- „Спорт за високи постижения“.
- „Социален туризъм“ – форма на двигателна активност сред природата за подобряване на физическата работоспособност и емоционалното обогатяване на личността.

Наредба за условията и реда за финансиране на спортните клубове и дейности в община Тутракан

Наредбата цели чрез финансово стимулиране на спортните клубове, да подобри качеството на тяхната работа, да се създадат благоприятни условия за максимална изява на по-добрите състезатели и да се увеличи броя на активно ангажираните със спорт подрастващи. Предвиденото подпомагане се разпределя за:

- Развитие на футбола в Община Тутракан - 60% от субсидията, одобрена от Общински съвет за финансово подпомагане на спортните клубове в община Тутракан
- За олимпийски спортове
- За спортни клубове с местно значение в Община Тутракан
- Спортни дейности, ученически игри и масов спорт

Областна стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015) на област Силистра

Приоритетните направления за съдържанието на социалните услуги включват:

- Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца
- Самотно живеещи стари хора и хора в риск
- Възрастни хора с увреждания
- Развитие на човешките ресурси

Предвидени са и приоритетни целеви групи - деца, изоставени на ниво Родилен дом; деца, отглеждани в специализирани институции; деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда; деца, необхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище; деца, жертви на насилие и трафик; деца, настанени при близки и роднини; деца с проблемно поведение; уязвими семейства с деца в риск; стари хора, настанени в специализирани институции; самотноживеещи стари хора.

Стратегия за социално развитие на община Тутракан за 2006-2009 г.

Според стратегията за социални услуги в период 2006-2009 г. приоритетни трябва да бъдат:

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

- Грижи за възрастните жители на общината в неравностойно социално положение;
- Предоставяне на социални услуги за деца и младежи със затруднения и специфични образователни потребности; Грижи за инвалидизираните лица в общината;
- Подпомагане на социално неравностойни групи от населението чрез въвеждане на социални облекчения и създаване на възможности за трудова реализация.

Програма за младежките дейности в община Тутракан 2013-2015 година

Младежката програма се разработва и прилага от всички заинтересовани участници на местно ниво - общината, образователни институции, читалища, спортни клубове, организации на работодателите и на работниците, граждански сдружения, работещи в областта на образованието, културата, спорта, европейски проекти и програми, екология и туризъм.

Стратегическите приоритети на документа са:

- Насърчаване на личностното развитие и икономическата активност на младите хора и подобряване на достъпа до информация и качествени услуги.
- Повишаване на гражданската активност на младите хора.
- Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.
- Ангажиране на младите хора в обществения живот в общината.
- Развитие на младежко доброволчество.
- Стимулиране на младите хора да са отговорни към собственото си здраве.
- Личностно и професионално развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.
- Развитие на межкултурния и международния диалог сред младите хора.
- Усъвършенстване на младежката работа.

Стратегия за закрила на детето на община Тутракан 2008-2018 г.

Стратегията обединява и координира усилията и дейностите на местните и държавните органи в името на ефективна превантивна дейност, изследване и анализиране на съвременните рискови фактори на общинско ниво и разработване на програми за преодоляването им.

Документът предвижда мерки за изпълнение в следните приоритетни области:

- Намаляване броя на децата, отглеждани в специализирани институции. Осигуряване на гарантиран максимален брой и вид услуги за деца и семейства в областта на закрилата на детето съобразно местните потребности.

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

- Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.
- Подобряване здравето на децата.
- Защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация.
- Насърчаване участието на децата.
- Отдых, свободно време и развитие способностите на детето.

2. Идентифициране на ключови цели на европейско, национално, регионално и областно ниво

Идентифицирането на ключови цели на европейско, национално, регионално и областно ниво е от основно значение за определяне на политиките и мерките в документите на по-ниско ниво – общинско и градско. Общинските и градските стратегически документи трябва да бъдат изработвани в синхрон с тези на по-високо равнище като представляват конкретно и пряко приложение на заложеното. Това се потвърждава и от следните ключови документи, чиито приоритети са съобразени при изработването на ИПГВР на град Тутракан:

Европа 2020

Основополагащия за новия програмен период документ „Европа 2020“ залага на 3 основни приоритета:

- интелигентен растеж чрез изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- устойчив растеж чрез насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
- приобщаващ растеж: стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

Националната програма за развитие на Република България: „България 2020“ залага като свои цели:

- Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.
- Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.
- Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Националната стратегия за регионално развитие на Република България 2012-2020 г. разглежда възможностите за подобрене на регионално ниво, но вземайки предвид контекста на европейските и български национални стратегически документи. Визията в документа представя „Българските райони – привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

туризъм, със съхранено природно и културно наследство“, което напълно отговаря на цялостта от цели и приоритети за Тутракан.

Регионалният план за развитие на Северен централен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г., както подсказва и неговото име, насочва усилията си към ниво район, но отново, и тук целите и приоритетите на ИПГВР-Тутракан отчитат пълен синхрон. Планът за Северен централен район има като свой основен приоритет „Развитие на устойчива конкурентоспособна икономика, основана на знанието, иновациите и новите технологии“. Приоритетът фокусира усилията насочени към икономическо развитие на района в инвестиции в нови технологии и иновации, както и в развойна дейност и подкрепа на партньорството между научните институции и бизнеса. Основна задача пред мерките, заложили в този приоритет е осигуряването на заетост, което от своя страна е основен инструмент за справяне с негативните демографски тенденции и прогнози.

Областната стратегия за развитие на Област Силистра 2014-2020г. съдържа следните стратегически цели:

- Стратегическа цел 1: Развитие на конкурентоспособна икономика чрез насърчаване на иновациите във всички сектори и използване на местния потенциал;
- Стратегическа цел 2: Повишаване на жизнения стандарт на населението чрез създаване на нови работни места, инвестиции в хората и интеграция на групите в неравностойно положение;
  - Стратегическа цел 3: Подобряване на териториалната устойчивост и постигане на балансираност и свързаност в областен, регионален, национален и международен план.

3. Постигане на интегритет във Визията за развитие на общината чрез съпоставителен анализ на визията, приоритетите и целите на европейско, национално, регионално, областно и общинско ниво

В анализиранияте стратегически документи най-често споменаваната обща цел е постигането на **конкурентоспособна икономика**, която да бъде реализирана посредством политики и инвестиции в човешките ресурси и материалната база, която бизнеса използва, инвестиции в инфраструктура и човешки капитал. Преимуществовата на град Тутракан сред които е неговото географско положение на брега на една от ключовите европейски реки Дунав, даваща международна свързаност и стопански потенциал трябва да бъдат обвързани с мерки в сферата на здравеопазването, образованието и социалното включване за постигането на интегриран ефект върху цялото местно общество и по този начин подобряване качеството на живот.

Бъдещи проекти и инициативи

Общинският план за развитие на Тутракан за новия програмен период 2014-2020 г., съвпадащ на общинско ниво с настоящия градски ИПГВР извежда следната Визия за развитие на общината:

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

„Община Тутракан – развиващ се селскостопански и промишлен център с разнообразни икономически дейности, базирани на подобрена ефективност на селското стопанство и потенциала на географското разположение, осигуряващ високо качеството на живот.“

Тази Визия е подкрепена от избраната общата цел, а именно:

„Постигане на балансирано устойчиво развитие и повишаване качеството на живот чрез ефикасно и ефективно управление на потенциала на общината.“

Основните области, върху които попада фокуса на идентифицираните приоритети и мерки за развитие са свързани с:

- Подобряване на бизнес средата и възможности за развитие на предприемачеството;
- Повишаване на енергийната ефективност и преодоляване на последствията от промените в климата;
- Подобряване на средата на обитаване;
- Подобряване качеството и развитието на публичните услуги, предоставяни в рамките на общината.

Посочените инициативи напълно съответстват на целите на ключовите стратегии и политиките от по-високо ниво за настъпващия програмен период 2014-2020 г.

Основните принципи на градското и териториалното развитие, приоритетите и целите, формулирани чрез Лайпцигската харта, Декларацията от Толедо и Териториалната програма 2020 **подчертават значението на по-силното териториално измерение** в бъдещата политика на сближаване. Това означава адресиране на предизвикателствата от различни сфери на действие като икономика, социални слуги, околна среда и други на различни нива (квартал, град, община, област) за постигането на синергичен ефект от прилаганите навсякъде мерки. Същевременно, трябва да бъде стимулирано гражданското участие в публичните политики и да бъдат търсени и прилагани механизми за по-голямо овластяване на жителите, които са най-пряко заинтересовани от случващото се в тяхното населено място.

Във всички разгледани стратегически документи както на европейско, така също и на национално и местно равнище присъства и стимулирането на иновативната дейност и инвестициите в иновации като основа на **устойчивия икономически растеж**. Това може да бъде постигнато под различни форми, сред които са иновациите в производството, в обслужването, управлението на активи, хора и процеси, зелените иновации.

За изпълнението на планираните от общината цели и постигането на интегриран подход между различните нива на планиране и секторни политики в бъдеще ще трябва да се засили координацията с всички нива на управлението и структурите на гражданското общество. Нужен е по-интензивен диалог и сътрудничество, както и постигане на интегритет между общинските, областните, регионалните и правителствените цели и приоритети, интегритет между секторните политики, свързани с градското развитие за по-мощни и видими резултати. За поддържането на такъв диалог е от важно значение наличието на **обща Визия**.

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

II. ПРЕГЛЕД И СИНХРОНИЗИРАНЕ С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ

1. Обобщени резултати от изготвения анализ за целите на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, обобщени в SWOT анализ

На база на изводите от проблемния и целеви анализ на настоящото състояние на град Тутракан се очертаха следните слаби страни и възможности за развитие на града:

Слаби страни:

- Все още периферно местоположение, поради липса на транспортна инфраструктура от висок клас;
- Отрицателен механичен прираст, преобладават хората напускащи общината и града;
- Силно негативно въздействие на икономическата криза върху развитието на местната икономика;
- Липса на по-големи инвеститори/ предприятия;
- Броят на заетите лица като цяло намалява, макар, че през 2012 г. е регистриран ръст;
- Коефициентът на заетост на населението на област Силистра спада и е по-нисък от този СЦР и средното ниво за България;
- Публично-частните инвестиции са на ниско и незадоволително равнище;
- Наличие на малко на брой и малки предприятия;
- Отдръпване на предприятията от производствените зони, амортизирана база в зоните;
- Голяма част от преработващата промишленост работи само по поръчки (кампанийно) поради липса на постоянно търсене на стоката, заплахата от закривания на фирми;
- Коефициентът на безработица в област Силистра е над 2 пъти по-висок от средното за страната;
- Недостиг на финансов ресурс за консервация и реставрация на културни ценности, музейна дейност и за провеждане на теренни археологически проучвания на територията на общината;
- Липса на обща информационна система и регистри на недвижимите културните ценности;
- Недостатъчен брой общински жилища, които да задоволяват нуждите на социално слаби;
- Остарели, неизградени напълно и амортизирани инженерно-технически съоръжения;
- Към момента в града няма изградена пречиствателна станция;
- Голяма част от улиците V и VI клас се нуждаят от основен ремонт;
- Липсва хоризонтална маркировка и вертикална сигнализация на много места;
- Липса или затруднен достъп за хора в неравностойно положение до обществени обекти и пространства;
- Липсва велоалейна мрежа, спортни площадки и др.;
- Физическата среда и сградния фонд в някои части на града са сериозно амортизирани;
- Необезпеченост на територията с актуални устройствени планове;
- Ниска инвестиционна активност от общината.

Възможности:

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

- Реализиране на проекти по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове и други донорски програми;
- Функциониране на пристанището;
- Приоритетно развитие на туризма и продължаване на инвестициите в него;
- Стимулиране на предприемаческата активност от страна на общината;
- Мерки в сферата на заетостта и пазара на труда;
- Максимално обхващане и задържане на децата в училище;
- Сътрудничество на общината с гражданското общество, бизнеса и НПО за съвместно изработване на секторни политики и прилагането им;
- Добър финансов капацитет на общината за реализиране на проекти;
- Повишаване на активността на международните сътрудничества за обмяна на опит и добри практики и реализиране на съвместни проекти;
- Координация и осъществяване на съвместни проекти със съседни общини за преодоляване на общи проблеми;
- Рехабилитация и ремонт на пътни настилки, ремонт на тротоари, подобряване на достъпа на хора с увреждания и проектиране на велоалеи, спортни съоръжения и площадки;
- Засилване на рекламата на града и общината като туристическа дестинация и популяризиране на културното наследство, включително чрез включване на града в регионален туристически продукт;
- Създаване на достъпна информационна среда, която да стимулира обмяна на идеи, конкурсното начало и достъпа до културни ценности;
- Разглеждане на културното наследство като възможност за инвестиции и възвръщаемост, устойчиво развитие на културния туризъм в общината;
- Социализиране на туристическите обекти – културни, екологични и изграждане на свързана инфраструктура за цялостен туристически продукт на територията на града и общината;
- Облагородяване на градската среда с цел постигането на комфорт и самочувствие на гражданите и посетителите, създаване на възможности за социални дейности, контакти и активност;
- Допълване на съществуващите зелени пространства с повече и по-разнообразни рекреационни функции;
- Привличане на населението за участие в кампании за почистване, поддръжка и залесяване на зелени площи за широк обществен достъп;
- Използване на възможностите, които предоставят програмите за Енергийна ефективност, по които ще се прилагат мерки за обновяване на многофамилни жилищни сгради - превантивна намеса в сградния фонд би удължило живота на постройките и би подобрило качеството на обитаване;
- Подобряване качеството и поддръжката на инженерната инфраструктура, която благоприятства за разрастването на бизнеса и подобрява качеството на живот в региона.

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

2. Фактори, които допринасят за устойчивото развитие на град Тутракан

Безспорен факт е, че **конкурентното предимство на гр. Тутракан е излазът на река Дунав**. Този ресурс не само, че компенсира отдалечеността от столицата София, но предоставя много по-многобройни и разнообразни възможности за развитие, сред които е потенциала за икономическо, културно и социално сътрудничество с градовете и общините по поречието на реката. Тази възможност вече е много добре оползотворена от Тутракан чрез вече установеното и добре работещо сътрудничество с румънския град Олтеница. Трябва да бъде търсено продължаване на съвместната работа със съседския град, както и създаването на нови връзки с други дунавски населени места.

Сред останалите преимущества на град Тутракан със задвижващ развитието потенциал са наличието на **богато и уникално културно-историческо наследство**, както и наличието на **запазена природа и видово разнообразие**. Всичко това довежда до препоръката за логично развитие на **туризма** в града и общината. Тутракан може да предложи на своите гости интересен и специфичен туристически продукт, който обединява в себе си културния, водния и яхтения туризъм, запознаването с богатото историческо и етнографско наследство, представено от обекти като крепостта Трансариска и Рибарската махала.

III. ИЗГОТВЯНЕ НА ВИЗИЯ

През месец октомври 2011 г., Европейската комисия публикува Доклад „Градовете на бъдещето - предизвикателства, визии, пътища напред“ в подкрепа на приоритетите и целите, формулирани чрез Лайпцигската харта, Декларацията от Толедо и Териториалната програма 2020, в който се подчертава териториално измерение в бъдещата политика на сближаване. Докладът публикува обща **Визия за европейския град на бъдещето**, която обединява разбирането за целите, приоритетите и ценностите. Градът е представен като място на голям социален напредък с висока степен на социално сближаване, социално балансиран жилищен фонд, предлагащо също така социални и здравни услуги и образование за всички. Той е платформа за демокрация, културен диалог и многообразие и е място на възстановяване на околната среда.

При изготвянето на проекта на Визия за град Тутракан към 2020 г. са взети предвид европейските измерения и политики за развитието на градовете, резултатите от социално-икономическия и SWOT анализа, резултатите от проучването на общественото мнение. В следствие от всички тези елементи екипът на Изпълнителя изведе три предложения за Визия на град Тутракан:

Предложения за Визии:

- **Тутракан – привлекателно място за живот, бизнес и отдих, предлагащ достоен живот на своите граждани, културна и туристическа дестинация**
- **Тутракан – град с уникално историческо и културно наследство, със съхранена природа, предлагащ добри възможности за реализация на своите граждани**
- **Тутракан – привлекателен град с грижа за хората, предлагащ възможности за младите и достоен живот за възрастните**

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

По време на работата по проекта стремежът на екипа бе Визията за развитието на града да обединява усилията на всички, да се основава на потенциала на града и да отчита стратегическите цели на всички нива на управление за постигане на **устойчиво развитие**. Визията изразява общото желано бъдеще за развитие на града. Екипът на Изпълнителя предостави възможности за изява на хората и участие в създаването на Визията за бъдещото развитие на града до 2020 г. Проведеното анкетно проучване даде нужната енергия и обединение за създаване на фокусираща, ориентирана във времето и основана на даденостите на град Тутракан, Визия за устойчиво развитие до 2020 г.

Визията е представена в кратко послание, което надгражда съществуващите стратегически цели на община Тутракан и представлява синтез между политиката за регионално развитие на европейските градове, политиката за устройствено развитие на територията и нуждата на хората от реализация на техния потенциал и постигане на по-добро качество на живот. Визията е обусловена от възможностите, които предоставя на Тутракан геостратегическото му позициониране на река Дунав и възможностите за бизнес породени от достъпа до европейския пазар.

Изготвените предложения за Визия са следните:

Тутракан – привлекателно място за живот, бизнес и отдих, предлагащ достоен живот на своите граждани, културна и туристическа дестинация

Тази Визия обединява в себе си разнообразните потенциали и възможности за развитие на града в социален, икономически, културен и туристически план. Тук на първо място е поставена грижата за хората посредством осигуряването на добри условия за живот. Това включва в себе си както обновяване и модернизация на жилищната и градската среда, така също и подобряване на възможностите за образование, реализация и условията на труд за местните жители. Същевременно е обърнато внимание на значението на доброто ниво на бизнеса и условията за развитие на предприемаческата дейност. Град Тутракан трябва да бъде атрактивен за българските и чуждестранни инвеститори, което ще бъде осъществено чрез осъвременена материална база и реновирана инфраструктура, използвана от бизнеса, чрез предлагането на качествена работна ръка и бързо и ефикасно обслужване на предприятията от административните структури. Очевидните и безспорни преимущества на Тутракан, свързани са неговото богато историческо минало и налични артефакти, културните традиции и специфики, както и съхранената природа и прекия достъп до река Дунав обуславят провеждането на целенасочени политики за стимулиране и подкрепа на туризма.

Тутракан - град с уникално историческо и културно наследство, със съхранена природа, предлагащ добри възможности за реализация на своите граждани

Втората предложена Визия за развитие на град Тутракан акцентира върху вече коментираните и безспорни качества на града в сферата на туризма. Секторът е определен като водещ за прогреса на Тутракан като почива на солидни основи – стойностни и специфични обекти, представящи миналото на града – крепостта Трансмариска, знакова за римското минало на града, архитектурния комплекс Рибарската махала (показателен за поминъка и етнографското наследство на Тутракан), църквата „Св. Николай“ и др. Допълнителни възможности за туристическата специализация на Тутракан се крият в разработването и

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал“

обновяването на градското речно пристанище, както и в предлагането на пакети за риболовен и екологичен туризъм, свързан с видовете в защитените зони на общината. Вземането на решение за такава икономическа специализация на град и община Тутракан би донесло и многобройни положителни резултати за местното население. Туризмът ще създаде в град Тутракан възможности за увеличаване на заетостта, повишаване на квалификацията и професионалната специализация, шанс за привличане интереса на потенциални български и чуждестранни инвеститори. Допълнителна възможност за увеличаване на туристическата атрактивност се крие в сформирването на съвместен туристически продукт с град Олтеница в Румъния, който е вече утвърдил се партньор за Тутракан.

Тутракан – привлекателен град с грижа за хората, предлагащ възможности за младите и достоен живот за възрастните

Третата и последна от предложените тук Визии за развитие на град Тутракан касае насочването на политиките на местната власт към социалната сфера. Такава възможност е от не по-малко ключово значение за просперитета на града в икономически план, както и залагането на туризма. Инвестициите в човешки ресурси ще се отплатят на града посредством повишено ниво на образование на населението, респективно на качествена работна ръка. Задържането на младите и образователната интеграция на малцинствата ще добавят още сила и потенциал за развитието на местната икономика. Предоставянето на качествени здравни и социални услуги за нуждаещите се ще съхрани обществото и ще затвърди града като град с грижа за хората, където възможностите за развитие са свободно предоставени на всички и личния успех зависи от човека. Провеждането на такава политика ще спомогне за разрешаване на едни от основните предизвикателства пред Тутракан, а именно - загуба на младо население в активна възраст, застаряване на оставащото в града население и намаляващ брой на работещите. Това са тенденции, общи на страната, но град и община Тутракан притежават нужните ресурси за управление на процеса.

Изборът на Визия за развитие на град Тутракан е синхронизиран с направените изводи в проблемно-целевия анализ и изведените в SWOT анализа силни страни и възможности за развитие, които са основополагащи за устойчивото планиране на градското развитие, на основата на ресурсите и потенциала на град Тутракан. Чрез бъдещи целенасочени интервенции в изведените в ИПГВР приоритетни икономически сектори ще бъде постигнато интегрирано и интелигентно планиране за реализирането на устойчив, ускорен и приобщаващ растеж - трите стълба на Стратегията „Европа 2020“.

Избраната Визия за развитие на град Тутракан до 2020 г. обединява вижданията на общината и гражданите за бъдещото желано състояние на града в икономически, социален, културен и пространствен план.

Избраната Визия на град Тутракан е:

„Тутракан – привлекателно място за живот, бизнес и отдых, предлагащ достоен живот на своите граждани, културна и туристическа дестинация“

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

**Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от
държавния бюджет на Република България**

Договор за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2013: „Изготвяне на интегриран
план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен
ареал”

Тази Визия превъзхожда останалите предложения с това, че обединява в себе си развитието на различни сектори за постигането на всеобхватен образ чрез синергия. Той залага едновременно и с еднаква сила на развитието на градската среда, бизнеса, социалните услуги, културата и туризма като структуроопределящ сектор. Такъв избор ще спомогне за постигането на значително по-видим резултат, от който ще се ползват както гражданите на Тутракан, така и неговите гости и инвеститорите.

В заключение, Визията за развитие на град Тутракан следва да се разглежда като елемент от общата цел за постигане на по-добро качество на живот в европейските градове, които чрез своя успех ще допринесат за общото изпълнение на дефинираните в „Европа 2020“ стратегически цели и индикатори за изпълнение.

Този документ е създаден в рамките на проект "Изготвяне на интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Тутракан, като център на агломерационен ареал" който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Тутракан и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.